

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia S. Avgvstini de humanæ naturæ stantis, lapsæ,
puræ statu & viribus eruitur & explicatur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

3. Ostenditur primo, ex captivitate & servitute, quibus August. docet
arbitriu[m] esse obstrictum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13673

CAPVT TERTIVM.

Ostenditur primò, ex captivitate & servitute, quibus Augustinus docet arbitrium esse obstrictum.

P R I M O igitur hoc manifestum est ex eo, quòd sexcentis suorum scriptorum locis Augustinus docet, arbitrium voluntatis post peccatum ex libero, factum esse peccati servum atque captivum, in eaque captivitate & servitute positum, non posse ullo modo suis viribus à compedibus, quibus vincitum est, exui, ut respiciat in libertatem. De quo sic loquitur in libro secundo de nuptiis: *Hinc vos videtis liberatorem, qui boni captivis vanam tribuit libertatem. A quo quis enim devictus est, huic servus additus est. Et inferius in eodem libro: Cur autem hominis mala cogitatio non potest in perpetuum mutari, nisi quia per seipsum non potest, sed si gratia divina subveniat? Quia non subveniente quid sunt homines, nisi quod ait apostolus Petrus, velut muta animalia procreata naturam suam in captivitate & interitu. Et libro tertio ad Bonifacium: Libera arbitrium captivatum non nisi ad peccatum valet: ad iustitiam vero, nisi divinum liberatum adiutumque non valet. Et libro de spiritu & littera: Ut quid ergo miseri homines aut de libero arbitrio audens superbiere, antequam liberentur aut de suis viribus, si iam liberati sunt? Nec attendunt, in ipso nomine liberi arbitrii, utique libertatem senare, ubi autem spiritus Domini, ibi libertas. Si ergo servi sunt peccati, quid se iactant de libero arbitrio? A quo enim quis devictus est, huic & servus additus est. Si autem liberati sunt, quid se iactant de opere proprio. Et in Enchiridio ad Laurentium, cum citasset Apostoli Petri sententiam: A quo quis devictus est, huic & servus additus: *Qua cum vera**

A sit, inquit, qualis, quafq; potest servi additus esse libertas, nisi quando eum peccati devictus? Libera- liter enim servus, qui sui Domini voluntatem libenter facit: ac per hoc ad peccandum liber est, qui peccati servus est. Unde ad iusto faciendum liber non erit, nisi a peccato liberatus, esse iustitia caperit servus. Et paucis interjctis: *Quod antequam fieri in bo- mine incipiat (scilicet per fidem) quomodo quis- quam de libero arbitrio in bono gloriatur opere, qui nondum liber est ad operandum bene, nisi se vana su- perbia inflatus extolatur? &c. Et hinc primo operis imperfecti contra Iulianum: Fides Ca- tholica bonam, sed tamen non a seipsum creantem in de- terius voluntate, ac per hoc a se ipsa sua virtute que natura, non sub aliena substantia, sed suo peccato suo ream dicit serviliter detineti. Tandem testimonij Augustinus plenus est, hoc semper significan- tibus, arbitrium peccati obnoxium non solum suppliciorum esse reum, quod Pelagiani, maximeque Iulianus, libenti sine iatebantur, sed servititer sub peccato, hoc est, sub cupiditate seu concupiscentia peccati comite & sup- plicio detineri, ita ut à peccandi desideriis & affectibus se liberare non possit. Qua de causa dicit Augustinus: *Nequa si potes, eos quibus hoc dixi (cum electis servi peccati, liberi funt illis iustitiae) habuisse liberam in bonis voluntatem, quando fuerant servi peccati. Et hanc libertatem statim conteri dicit, non remissione peccati, sed liberatione voluntatis à omnihante cupi- ditate, licet in ira tradidisset sumus.**

Lib. 2. de op. imp. c. 153.

Lib. 1. oper. imper. c. 153.

Ibid. f. 149.

CAPVT QVARTVM.

Idem declaratur ex dominatu concupiscentiæ, & tyrannide Diaboli in liberum arbitrium. Quanta illa sit.

S E C U N D O hic idem Augustini sen- sus planissime ex eo ostendi potest, quòd in omnibus scriptis suis adversus Pelagianos doceat ante adventum gratiæ sive fidei, carnalem concupiscentiam, sive iniquitatem, prout eam ex Psalmo appellare solet, voluntatis arbitrio dominari. Cujusmodi dominatus, qui viribus humanis exuti non potest, directè repugnat libertati ad bonum. Hoc est enim dominari alteri, illum habere in sua potestate, ut faciat quicquid dominus imperaverit. Itaque Augustinus in Epistola ad Hilarium: ipsa quippe voluntas, bona) fideliter orat & dicit: *Itinera mea dirige secundum verbum tuum, & ne demis: ut michi omnia iniquitas. Quomodo enim libera est, cui dominatur iniquitas: ut ea autem non dominetur, vide ab illa quis invocetur? Et sermone duodecimo de verbis Apostoli Iulianè de hac ipsa iniquitate*

A dominante disserit, quatenus impedit, ne voluntatem ad Dei præcepta adimplenda erigamus: *Quid proderat legem accepisse subentem et in- namem, & non adiuvantem, ut sub illa essentis rei e. 1. & 25 (non taciendo quod jubet) ante gratiam Dei? Frustra lex ninatur, quando iniquitas dominatur. Et subiciens locum Apostoli: Ego carnalis sum, venundatus sub peccato, statim annectit: *Noli ergo mirari, o venundate sub peccato, si tibi dominetur quis es venundatus. Audi Apostolum Iohannem: Peccatum iniquitas est. Contra talem ergo dominam invocamus dominum, cui dicimus: Gressus meos dirige secundum verbum tuum, & non dominetur mei omnia iniquitas. Venundatus etiam, redemptor exaudiat: ipse homo se vendidit per liberum arbitrium sub dominante iniquitate, & accepit pretium ex quoque de utroque venundata voluptatem. Et in Enchiridio ad Laurentium dicit, quòd libero arbitrio post ruitum, dominatur cum morte peccatum. Quæ doctrina Enchir.**

Serm. 12 de verbis Apost. c. 1. & 25.

Cap. 106.

